

Fővárosi Ítéltábla mint harmadfokú bíróság
5.Bhar.24/2015/10. szám

A Fővárosi Ítéltábla mint harmadfokú bíróság Budapesten, a 2015. év október hó 7. napján megtartott nyilvános ülésen meghozta a következő

V É G Z É S T:

A közúti baleset okozásának vétsége miatt a vádlott ellen folyamatban lévő büntetőügyben a Budapest Környéki Törvényszék mint másodfokú bíróság 2.Bf.377/2014/8. számú ítéletét **helybenhagyja.**

A végzés ellen további fellebbezésnek nincs helye.

I N D O K O L Á S:

A Budakörnyéki Járásbíróság a 2014. február 17. napján kihirdetett 8.B.162/2013/6. számú ítéletével a vádlott bűnösségét közúti baleset okozásának vétségében (2012. évi C. tv. 235.§ (1) bekezdés) állapította meg. Ezért öt 200 napi tétel, napi tétel összegeként 1000 Ft, összesen 200.000 Ft pénzbüntetésre ítélte. Egyben kötelezte az eljárás során felmerült büntügyi költség viselésére is.

Az elsőfokú bíróság álláspontja szerint a vádlott megszegte a KRESZ 43.§ (1) bekezdés második mondatában foglalt közlekedési szabályt, mellyel okozati összefüggésben megvalósította a 2012. évi C. tv. 235.§ (1) bekezdésébe ütköző és a szerint minősülő közúti baleset okozásának vétségét.

Az elsőfokú bíróság - a műszaki szakértői vélemény megállapításaira hivatkozva - kiemelte, hogy az útkereszteződés közvetlen közelében gyalogos átkelőhely kialakítására került sor. Megállapította azt is, hogy éppen ezért a baleset helyszínén számolni kellett gyalogos forgalommal is. Mindezt figyelembe véve az elsőfokú bíróság álláspontja szerint a baleset helyszínén a gyalogosnak éppen a KRESZ 43.§ (1) bekezdés második mondatában írtakra tekintettel elsőbbsége volt, a vádlottnak ezzel tisztában kellett lennie, azonban ennek ellenére sem fordult a utcal irányába, ahol a gyalogos megkezdte az áthaladását. Megállapította az elsőfokú bíróság azt is, hogy a vádlott a sértettet csak az elütés pillanatában észlelte, tehát részéről a gyalogos észlelésének teljes elmaradása áll fenn, amelyből következik, hogy kellő körütekintés esetén megfelelő idő állt volna rendelkezésére, hogy a balesetet elkerülje.

Az elsőfokú ítéletet az ügyészség tudomásul vette, ugyanakkor azzal szemben a vádlott és védője jelentettek be fellebbezést felmentés végett.

A fellebbezést a védő és a vádlott arra alapította, hogy a baleset nem útkereszteződésben történt, vagyis nem azon a ponton, ahol a két úttest teljes egészében fedi egymást. A két úttest metszéspontja által adott négyszögtől a baleset bekövetkezésének helye mintegy 12 méterrel távolabbra esik, ebből következően álláspontjuk szerint a gyalogos nem volt elsőbbségi helyzetben. Hivatkozott a vádlott és a védő arra is, hogy a három terelősziget kialakítása sem utalt arra, hogy azon gyalogos közlekedés folya, hiszen akadálymentesített rész nem volt rajta található, emellett pedig a terelőszigetek magassága is arra enged következtetni, hogy gyalogos forgalom ezen nem bonyolítható.

További érvként hivatkoztak arra is, hogy a vádlott a kanyarodás megkezdésekor nem észlelhette a gyalogost, hiszen nem kizárható módon a utca1-ről jobbra, a 10-es útra kanyarodó vagy ott haladó gépjármű takaró hatása érvényesülhetett.

Végezetül a fellebbezésükben nyomatékosan kiemelték azt is, hogy a vádlottnak a 10-es útról történő balra kanyarodása során figyelemmel kellett lennie az ellenirányú forgalmi sávban haladó járművekre is, amelyeknek a KRESZ szabályai szerint elsőbbséget kell biztosítani. Emellett figyelembe kellett vennie a 10-es számú útról kis ívben jobbra az utca1-re kanyarodó jármű forgalmat is, mely járművek részére ugyancsak elsőbbséget kellett biztosítani. Mindebből következően nem volt elvárható a gépjármű vezetőjétől, hogy - a szakértői véleményben rögzítettek szerint is - a fejének teljes balra fordításával a gyalogost észlelje, annál is inkább, mivel ezen a területen gyalogos forgalomra számítani nem kellett. Ebből következően a 0,9 másodperces késedelem a vádlott terhére nem róható, hiszen osztott figyelmet igénylő közlekedési helyzetben haladt és gyalogosra sem kellett számítani.

A Pest Megyei Főügyészség a Bf.963/2014. számú átiratában a bejelentett vádlotti és védői fellebbezést alaptalannak találta és az elsőfokú ítélet helybenhagyását indítványozta.

Álláspontja szerint a Budakörnyéki Járásbíróság okszerűen vont következtetést a vádlott bűnösségére és a cselekményt törvényesen is minősítette.

Ugyanakkor az elsőfokú ítélet hiányosságaként rőta fel, hogy az elsőfokú bíróság nem indokolta meg azt, hogy miért tekintette a sértett magatartását a kanyarodó járművel szembeni elsőbbségi helyzetben végrehajtott mozgásnak.

A Pest Megyei Főügyészség álláspontja szerint ennek hiányában is helyes volt a Budakörnyéki Járásbíróság álláspontja, mivel a tényállás kellő kiegészítése esetén megállapítható, hogy az utca1 és a 10-es számú főút szintbeli, tényleges kereszteződésénél, metszéspontjánál kezdte meg a sértett az áthaladást. Kétségtelen, hogy e kereszteződés forgalomszervezési okból és a három terelőszigettel történő megosztás miatt mélységében a 10-es főúttól távolabb került, azonban ez nem teszi kétségesé, hogy a sértett áthaladása során a kijelölt gyalogos átkelőhely hiányában is elsőbbségi helyzetben volt, hiszen olyan úttesten haladt, amelyre a vádlott balra nagy ívben kívánt kanyarodni. Erre figyelemmel pedig a vádlottnak olyan körülmények között kellett volna a gépjárművét vezetni, hogy a főúttól mélységében kétségtelenül távolabb áthaladó gyalogosok számára is áthaladási elsőbbséget tudjon biztosítani.

A Pest Megyei Főügyészség álláspontja szerint a sértett kétségkívül megszegte a KRESZ 21.§ (5) bekezdés b/ pontjában írt rendelkezést, vagyis azt a szabályt, hogy a gyalogosnak, ha a közelben kijelölt gyalogos átkelőhely nincs, egyéb helyen bárhol a legrövidebb áthaladást biztosító irányban szabad csak átkelnie. A Pest Megyei Főügyészség álláspontja szerint azonban ez a szabályszegés a bekövetkezett balesettel közvetlen okozati kapcsolatban nincs és abban relevanciával egyáltalán nem is bír. Mindezekre tekintettel az elsőfokú határozat helybenhagyását indítványozta.

A Budapest Környéki Törvényszék a 2014. november 19. napján kelt 2.Bf.377/2014/8. számú ítéletével a Budakörnyéki Járásbíróság ítéletét megváltoztatta és a vádlottat a közúti baleset okozásának vétsége miatt (1978. évi IV. törvény 187.§ (1) bekezdés) emelt vád alól felmentette.

Határozatában megállapította, hogy az elsőfokú ítéleti tényállás a baleset helyszínének a közlekedés körülményeinek részleteit illetően hiányos, ezért a Be. 351.§ (2) bekezdés b/ pont II. fordulata szerinti megalapozatlanságot a Be. 360.§ (5) bekezdés és a 363.§ (2) bekezdés b/ pontja alapján a másodfokú eljárás során lefolytatott bizonyítás keretében és szakértő igazságügyi műszaki szakértő tárgyaláson történő meghallgatása során kiküszöbölte és a felvett bizonyítás eredményeként a tényállást kiegészítette. E kiegészítések a másodfokú határozat 3. oldal 5. bekezdésétől kezdődően részletesen rögzítik a konkrét forgalmi helyzet adatait. Rögzítik, hogy a vádlott a gépkocsijával a balra kanyarodást biztosító forgalmi sáv végén megállt, és álló helyzetben várta meg, hogy a város1

felé haladó forgalom lehetővé tegye számára a utca1-be történő bal irányú bekanyarodást. Megállapította a másodfokú bíróság azt is, hogy egy ismeretlen forgalmi rendszámú jármű az elsőbbségéről lemondva a vádlott számára biztosította a balra kanyarodást, melyet a vádlott a gépkocsijával álló helyzetből, 20-25 km/óra sebességre felgyorsulva kezdett meg és hajtott végre.

A kanyarodás megkezdésekor a vádlott figyelte a 10-es számú főútról a utca1-re jobbra lehajtó, ugyanakkor vele szemben szintén elsőbbséget élvező forgalmat is, így nem észlelte, hogy a kanyarodásának megkezdésével közel azonos időpontban az utca1-nek a vádlott menetiránya szerinti bal oldaláról jobbra, a középső terelősziget mögött, kissé átlósan haladva, a vádlott járművének nyomvonalára lényegében merőleges irányba ugyancsak megkezdte az útesten való áthaladását a sértett.

Rögzítette a másodfokú határozat, hogy a sértett az útesten 5,6-6 másodpercet tartózkodott, ezalatt az elütési pontig 7,8 méteres távolságot tett meg, továbbá megállapította azt is, hogy az áthaladása során a sértett és a vádlott számára egymás kölcsönös észlelhetősége adott volt, amelyet a sértett a fejének jobbra, míg a vádlott a fejének balra fordításával biztosíthatott. Megállapította a tényállásban a másodfokú bíróság azt is, hogy a vádlott a sértettnek a forgalmi sávjába lépését 0,9-1 másodperc múlva, a későbbi elütési pont előtt 6-7 méterrel észlelte és intenzív fékezése ellenére a középső terelősziget mögött 1-2 méterrel, és mintegy 17-22 km/óra sebességgel őt elütötte.

Megállapította a másodfokú bíróság azt is, hogy a sértett féktávolságon belül haladt a vádlott járműve elé a vádlott által is észlelhetően.

A Budapest Környéki Törvényszék a Budakörnyéki Járásbíróság ítéletének 2. oldal 4. bekezdését a baleseti helyszín forgalmi sávjainak pontos adataival is kiegészítette. Rögzítette, hogy a 10-es út vonalától az utca1 város2 felé vezető forgalmi sávja mentén a tér1-en húzódó járda a 10-es számú főút vonalától a középső terelősziget vonaláig az útestet irányában korláttal és lánccal védett. Az utca1 forgalmi sávjainak 3,7 méterre szűkülő, és az útest közepén elhelyezkedő terelőszigetet követő szakaszán a tér1 sarkán, a Városháza előtt futó járda vonalában a utca1 mindkét oldalán akadálymentesített, gyalogosátkelést szolgáló járdaszakasz került kialakításra. Ez a terület volt tehát a törvényhely által megengedett módon történő áthaladásra rendelkezésre álló terület, amely az útesten való egyenes vonalú, annak legkeskenyebb keresztmetszetében a legrövidebb idejű áthaladást is lehetővé tette.

Ebből következően a Budapest Környéki Törvényszék álláspontja szerint a járda meghosszabbított vonalától, mintegy 5-6 méterre a terelősziget csúcsától pedig 1-2 méterre átlósan a utca1-en áthaladó sértett nem volt a KRESZ 43.§ (1) bekezdés második mondatában meghatározottak szerinti elsőbbségi helyzetben.

Emellett rögzítette a Budapest Környéki Törvényszék ítélete azt is, hogy a vádlott a kanyarodás megkezdésekor a 10-es úton az ellenirányú forgalmi sávban való közlekedést is figyelemmel kellett, hogy kísérje. Így a többfelé osztott figyelmet megkövetelő közlekedési helyzetben a vádlottól nem volt elvárható, hogy a sértettet az útestre lépésekor észlelje, hiszen az adott útszakaszon nem is kellett szabályosan áthaladó gyalogosra számítani.

A Budapest Környéki Törvényszék ítélete ellen bűnösség megállapítása végett az ügyész jelentett be fellebbezést.

A Fővárosi Fellebbviteli Főügyészség a BF.40/2015/3. számú átiratában és képviselője harmadfokú nyilvános ülésen a bejelentett ügyészi fellebbezést fenntartotta.

A Fellebbviteli Főügyészség álláspontja szerint ugyanis az szakértő igazságügyi műszaki szakértő véleménye alapján a veszélyhelyzet kialakulása a sértettnek az útesten való jelenléte objektív felismerhetőségének pillanatára tehető, és amennyiben a vádlott ekkor észleli a sértettet, akkor akár lassító fékezés mellett is elkerülhette volna a balesetet. A Fellebbviteli Főügyészség álláspontja szerint a sértett az útestre történő lelépésekor meggyőződött az áthaladás veszélytelenségéről,

haladása folyamatos volt, magatartása nem volt megtévesztő a közlekedésben résztvevők számára, így maradéktalanul eleget tett a KRESZ 21.§ (6) bekezdésében foglaltaknak.

Kiemelte még a Fellebbviteli Főügyészség az átiratában azt is, hogy a sértett az útkereszteződésben a gyalogosforgalom számára már akadálymentesített, oszlopokkal nem védett járdaszakasz felé haladt. Az ügyészi álláspont szerint a vádlott jelentős késedelemmel észlelte a sértettet annak ellenére, hogy a kanyarodása megkezdését megelőző pillanattól kezdve számára a sértett objektíve észlelhető volt.

Mindezek alapján indítványozta, hogy a harmadfokú bíróság az ítéletet változtassa meg, állapítsa meg a vádlott bűnösségét közúti baleset gondatlan okozásának vétségében (1978. évi IV. törvény 187.§ (1) bekezdés) és vele szemben pénzbüntetést szabjon ki, kötelezve őt a felmerült bűnügyi költség viselésére is.

A védő perbeszédében a másodfokú határozat helybenhagyását indítványozta hangsúlyozva, hogy a felmentő rendelkezés helyes indokok alapján történt, így törvényes.

Kiemelte, hogy a sértett objektív láthatóságára vonatkozó ügyészi érvelés nem helytálló, hiszen nem zárható ki, hogy a sértett haladási irányát figyelembe véve tőle balról is érkezhetnek gépjárművek, amelyek miatt a gyalogos a vádlott számára takarásban volt, és az sem, hogy a sértett számára sem volt látható a vádlotti jármű, éppen a feltorlódott járműforgalom miatt.

Hangsúlyozta, hogy a baleset helyszíne is rendhagyó, hiszen a terelősziget 11 méter hosszú, az elütés pedig a terelősziget végétől 2,5 méterrel távolabb történt, vagyis a 10. számú főút és a utca1-i kereszteződéstől összesen 13,5 méterre, így a baleseti helyszínt semmiképpen nem lehet kereszteződésnek tekinteni. Ebből következik, hogy a sértettnek nem is volt elsőbbsége a vádlotti járművel szemben, következésképpen a vádlottat a bekövetkezett balesetért felelősség nem terheli.

A bejelentett ügyészi fellebbezés nem alapos.

Az ügyészi fellebbezéssel megtámadott másodfokú határozatot a harmadfokú bíróság az azt megelőző első- és másodfokú bírósági eljárással együtt a Be. 387.§ (1) bekezdése alapján bírálta felül abból a szempontból is, hogy az eljárási szabályokat az első- és a másodfokú bírósági eljárásban betartották-e, illetve, hogy a másodfokú ítélet megalapozott-e vagy sem.

Ennek során megállapította, hogy az első és a másodfokú bíróság is maradéktalanul betartotta a vonatkozó perendi szabályokat az eljárása során. Az elsőfokú bíróság a vád tárgyává tett bűncselekmény értékelése szempontjából a releváns bizonyítékokat túlnyomórészt feltárta, míg a másodfokú bíróság a bizonyítékok teljeskörű feltárása érdekében további eljárási cselekményt - az igazságügyi műszaki szakértő meghallgatását - foganatosította.

Rögzíthető továbbá, hogy a Budapest Környéki Törvényszék a felvett bizonyítás eredményeként a helyszínrajz, a helyszíni szemle, valamint a műszaki szakértői vélemény alapján megalapozottan és szükségszerűen egészítette ki az elsőfokú bíróság által megállapított tényállást a konkrét baleseti helyszínre vonatkozó adatokkal. E kiegészítések a baleset konkrét körülményeinek megítélése szempontjából szükségszerűek és a rendelkezésre álló bizonyítékokkal összhangban történtek.

Az így pontosított, kiegészített tényállás már mentes a Be. 351.§ (2) bekezdésében foglalt hibáktól és hiányosságoktól és a Be. 388.§ (1) bekezdése alapján irányadó volt a harmadfokú eljárásban is.

A bizonyítékok értékelése körében helyesen emelte ki a Budapest Környéki Törvényszék, hogy a KRESZ 43.§ (1) bekezdés második mondatában foglalt szabály csak a közlekedés konkrét körülményei, a forgalom elemzése alapján értelmezhető azon a területen, ahol az úttesten áthaladó

gyalogossal szemben a bekanyarodó jármű vezetője elsőbbségadásra köteles, mivel a közvetlen közelben kijelölt gyalogos átkelőhely kialakítására nem került sor.

Jelen ügyben állást kellett foglalni elsődlegesen abban a kérdésben, hogy útkereszteződésnek tekintendő-e a baleset helyszíne vagy sem. A KRESZ 1. számú Függelékében (1/1975.(II.5.) KPM-BM együttes rendelet) az úttal kapcsolatos fogalom k/ pontjában az került rögzítésre, hogy útkereszteződésnek két vagy több

útnak azonos szinten való kereszteződése, egymásba torkolása, illetőleg elágazása tekintendő. Ennek figyelembe vételével a harmadfokú bíróság álláspontja szerint - osztva a Fellebbviteli Főügyészség átiratában írt érveket - a baleset helyszíne az útkereszteződés fogalmának megfelel, hiszen attól, hogy az útkereszteződés egymásba torkolása területileg elnyúlik, illetőleg szabálytalan alakú, továbbá, hogy azon felszínről kiálló tárgyak (terelősziget) vannak elhelyezve, ennek megítélését nem befolyásolják.

Ebből következően a KRESZ 43.§ (1) bekezdésének második mondata alapvetően érvényesülhetne abban az esetben, hogyha a utcal útteste mentén, a tér1-en húzódó szakaszon a utcal torkolatában lévő középső terelősziget csúcsának vonaláig az út korláttal nem lenne védve. A korlát és a lánc elhelyezése azonban egyértelműen arra utal, hogy a forgalomszervezők ezen a helyen a gyalogos forgalom megakadályozását tűzték ki célul.

A KRESZ 21.§ (9) bekezdés c/ pontjában rögzítettek szerint pedig a gyalogosnak tilos lánc, illetve csőkorlátot, sorompót kinyitni, azon átmászni, alatta átbújni, illetőleg azt megkerülve elzárt területre (úttest, útszakasz, vasúti pálya) lépni.

A harmadfokú bíróság e körben maradéktalanul osztja a Budapest Környéki Törvényszék ítéletének 5. oldalán kifejtett érveket, vagyis azt, hogy a korlát, illetve a lánc felhelyezése az említett szakaszon egyértelműen a gyalogosok áthaladásának megakadályozását célozta, így a KRESZ 21.§ (9) bekezdés c/ pontja alá tartozik. Ez pedig felülírja a KRESZ 21.§ (7) bekezdésében írt szabályt, vagyis azt, hogy a gyalogosnak elsőbbsége van kijelölt gyalogos átkelőhely hiányában is, az útkereszteződésnél azokkal a járművekkel szemben, amelyek arra az útra kanyarodnak be, amelyen a gyalogos halad.

Jelentősége van annak is, hogy a középső terelősziget vonalától távolabb az utcal mindkét oldalán a Városháza előtt akadálymentesített, kifejezetten a gyalogos közlekedést segítő rész kialakítására is sor került.

Ennek hangsúlyozása mellett a harmadfokú bíróság álláspontja szerint is a járda meghosszabbított vonalától mintegy 5-6 méterre, a középső terelősziget csúcsától 1-2 méterre, átlósan a utcal-en áthaladó sértettnek nem volt elsőbbségi helyzete, így e téren az elsőfokú bíróság téves jogi álláspontra helyezkedett.

Ugyancsak maradéktalanul osztotta a harmadfokú bíróság a Budapest Környéki Törvényszék ítéletének 6. oldal 2. bekezdésében kifejtett érveket is. Akkor, amikor a jármű vezetőjének szabályosan közlekedő gyalogosra számítania a konkrét helyszínen nem kell, kiemelkedő jelentőséggel bír az osztott figyelem ténye, vagyis az a körülmény, hogy a gépjármű vezetőjének - jelen esetben a vádlottnak - a szembejövő, valamint a 10-es főútról jobbra lekanyarodó járműforgalmat is figyelemmel kell kísérnie. Döntő jelentőséggel bír e körülmény értékelésekor az is, hogy a műszaki szakértő határozott álláspontja szerint a gyalogost a járművezető csak a fejének teljes balra fordítása esetén észlelhette volna, amely a fent említett előre, illetve jobbra kis ívben haladó forgalom figyelemmel kísérése mellett egy időben teljesíthetetlen.

Összességében a Fővárosi Ítéltábla a Budapest Környéki Törvényszék ítéletének 6. oldal utolsó bekezdésében kifejtetteket maradéktalanul osztva helyesnek találta a bűncselekmény hiányában történő felmentő rendelkezést a Be. 331.§ (1) bekezdésre utalással a Be. 6.§ (3) bekezdés a/ pontjában írtakra is, ezért a másodfokú bíróság határozatát a Be. 397.§-a alapján helyes indokaira tekintettel helybenhagyta.

Budapest, 2015. év október hó 7. napján

Máziné dr. Szepesi Erzsébet sk.

a tanács elnöke

dr. Halász Irén sk.

előadó bíró

dr. Borbás Virág Bernadett sk.

bíró

A Budapest Környéki Törvényszék 2.Bf.377/2014/8. számú ítélete a Fővárosi Ítéltábla mint harmadfokú bíróság 5.Bhar.24/2015/10. számú végzése folytán 2015. év október hó 7. napján jogerőre emelkedett.

Budapest, 2015. év október hó 7. napján

Máziné dr. Szepesi Erzsébet sk.

a tanács elnöke

A kiadmány hitelül:

Moncz Tímea

tisztviselő